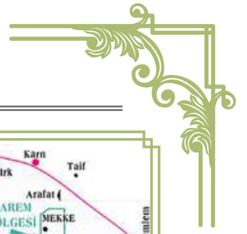

4.2. Hac ve Umreyle İlgili Kavram, Mekân ve Hükümler

Mikat Yerleri: Hac ve umre yapmaya niyet edenlerin ihrama girdikleri yerlere mikat denir. Hac veya umre yapmak için Mekke'ye doğru yola çakınların Mekke çevresinde ihrama girmeleri için belirlenmiş yerler vardır. Müslümanlar bu yerleri ihramsız olarak geçemezler.

Müslümanlar çeşitli bölgelerden hac için Mekke'ye gelir.

İki çeşit mikat yeri vardır.

1- Hill Bölgesi: Mekke'nin dışında başka şehir veya ülkelerden hac ve umre için gelenlerin ihramsız geçemeyecekleri bölgeye Hill denir.

Hill bölgesinin mikat yerleri beştir. Mekke etrafından bulunan muhtelif yönlerdeki sınırları gösteren bu yerlerin isimleri ve Mekke'ye olan uzaklıkları şu şekildedir.

Zülhuleyfe , Zat-ı Irk , Cuhfe , Karnu'l-menâzil ve Yelemlem.

2- Harem Bölgesi: Kâbe merkez olmak üzere Mekke şehrini içine alacak şekilde çevreleyen kutsal bölgeye denir. Bu bölgenin kendine has statüsü vardır. Otu koparılmaz, ağacı kesilmez, hayvanları avlanmaz. Gayrimüslimler bu alana giremezler.

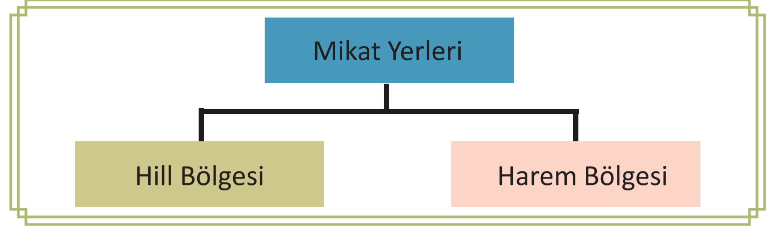
Kâbe merkez olmak üzere Mekke şehrini içine alacak şekilde çevreleyen bölgeye harem bölgesi denir.

Mekke şehri çevresinde bulunan muhtelif yönlerdeki sınırları gösteren bu yerler ve Kâbe'ye olan uzaklıkları şu şekildedir. Kâbeye en yakın olan ve umre için tercih edilen "Tenîm" denilen "Hz. Aişe mescidi". Bunun Tâif yönünde "Ci'râne" ve Cidde istikametinde Hudeybiye yakınlarında "Aşâir" , Irakyolu üzerinde "Seniyyetülcebel, Yemen yolu üzerinde "Edâetü'-leben" ve Arafat sınırında "Batn-ı Nemîre" mikat yeridir.[114]

Başka ülkelerden Mekke'ye gelenler hill bölgesinde ihrama girip Mekke'ye gelir ve görevlerini yapıp ihramdan çıkarlar. Bu kişiler artık Mekke'de ikamet ediyor sayılırlar. Bu yüzden tekrar umre yapmak isterlerse daha uzak olan hill bölgesinin mikat sınırlarına gitmezler. Yakın olan Mekke çevresindeki "Harem" bölgesinin sınırlarında bulunan mikat yerlerine giderek oradan ihrama girerler.

113 Buhârî, Umre 1
114 Mikat yerleriyle ilgili bakınız:http://www.startimes.com/?t=12847151

İhrama girmek: Hacc veya umre yapacak bir kimse mikat sınırına gelince ihrama girer. İhrama girmek haccın şartlarındandır (farz). İhrama girmeden hac ve umre yapılamaz. İhram'a girdikten sonra iki rekat ihram namazı kılınır (sünnet).

Haccın şartlarından biri olarak ihram, hac ya da umre yapmaya niyet eden kişinin, başka zamanlarda işlemesi mübah olan bazı fiil ve davranışları, belirli bir süre kendisine haram kılması, yasaklamasıdır. Buna "ihrama girme" denir.

Hac ve umre yapanların bazı davranışları kendilerine yasak etmeleri ve bu amaçla giydikleri kıyafete ihram denir. Erkekler iki parça havlu veya benzer bir kumaştan yapılan dikişsiz sade bir kıyafete bürünürler. Bu kumaşlardan belden aşağısına dolanarak örtündüğümüze izâr, belden yukarısını örttüğümüze ise ridâ denir. Bu ikisinin dışında iç çamaşır, çorap, şapka, eldiven, topuk ve parmak kısımları kapalı ayakkabı vs. hiçbir kıyafet giyemezler.

İHRAM YASAKLARI

1-Elbise Giymek:
İhrâmlılar, tam bir gün veya bir gece boyunca dikişli bir elbise giyerse yahut başını ve yüzünü örterse, ayakkabı giyerse kurban kesmesi gerekir. Bu yasak erkekler içindir. Kadınlar için yüzünü peçeyle örtme yasağı dışında bir sınırlama yoktur.

2-Kokulu Maddeleri Kullanmak:
İhrâmlı, vücuduna veya herhangi bir organının tamamına koku sürerse kurban keser. Bundan daha az miktarda koku sürenin sadaka vermesi gerekir.

3-Yağlanmak: (Krem sürmek)
Tedavi dışında, sırf süslenmek için, kokulu olmayan krem ve yağı vücuduna süren kimsenin durumu koku süren gibidir. Kullanılan krem, tedavi maksadını taşıyorsa, herhangi bir ceza gerekmez.

4-Tıraş Olmak veya Saçını Kesmek:
İhrâmlı olan kimse saçının veya sakalının dörtte birini veya daha fazlasını tıraş ederse, koyun veya keçi kurban etmesi gerekir. Dörtte birden azını keserse, sadaka verir, ihramlının yalnız bıyıklarını kesmesi de sadaka vermesini gerektirir.

5-Tırnaklarını Kesmek:
İhrâmlının, el yahut ayak tırnaklarının tamamını kesmesi koyun veya keçi kurban etmesini gerektirir. Daha azı için sadaka gerekir.

6-Cinsel Davranışlar:
İhrâmlı iken cinsî münasebette bulunmak yasaktır. Arafat'ta vakfeden önce bu yasağı işleyen kimsenin haccı geçersiz olur.

Topuk ve parmakları açık terlik, gözlük, saat, yüzük, kemer, para cüzdanı, şemsiye kullanabilirler.

Hanımların normal kıyafetleri ihram sayılır ve özel bir ihram kıyafeti yoktur. Hanımların sadece ihrama girmeye niyet etmeleri yeterlidir. Hanımlar sadece peçe takamazlar (farz).

İhramın Sembolik anlamı:

- İhram giymek kefen giymek gibidir. Her an ölüme hazırlıklı olmamız gerektiğini hatırlatır.
- Herkes aynı ihramı giyer. Çünkü hepimiz Allah (c.c.) katında eşitiz bu yüzden devlet başkanı da en fakir de aynı ihramı giymek zorundadır.
- İhram bir takva elbisesi olup bunu giyen kişinin normal insanlardan daha dikkatli olması gerekir. Hayvan veya bitki herhangi bir canlıya zarar veremez.

Niyet, hac veya umre'ye niyet etmek haccın rükunlarındandır. İhrama girdikten sonra umre veya hac için niyet edilir (farz).

Telbiye, hac veya umreye niyet ettikten sonra haccın bazı görevlerini yapıp bitirinceye kadar "lebbeyk" zikrini okumaya telbiye denir. Niyetten sonra telbiye zikrini okumak farzdır.

Lebbeyk zikri şu şekildedir:

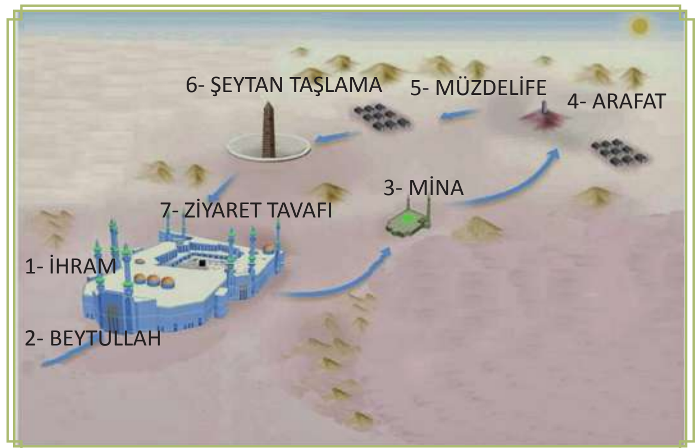
لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ. لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ. اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ

Okunuşu: Lebbeyk, Allahümme lebbeyk, lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk. İnne'l-hamde ve'n-ni'mete leke ve'l-mülk lâ şerîke lek

Anlamı: Buyur Allah'ım emret ! (emrine amadeyim) Emret (Allah'ım). Senin eşin ve ortağın yoktur, emret! Hamd senin, nimet senin ve mülk de senindir. Eşin ve ortağın yoktur.

Hac Güzergahı

Hac görevlerinin yapılacağı yerler Mescidi Haram'dan başlayarak, Mina, Müzdelife ve Arafat olmak üzere 20 km uzunlukta bir alandır. Sırasıyla bu yerler ve bu yerlerde yapılan ibadetler ve hükümleri şu şekildedir.

Mescid-i Haram, Kâbe'nin çevresinde, geniş bir alan üzerine kurulmuş mescide, "Mescid-i Haram" denir. Mescid-i Haram'ın merkezinde Kâbe bulunur. Kâbenin etrafın-

da tavaf için ayrılmış bir alan bulunur ki buna metaf denilir. Metaf üstü açık bir alandır. Bu alanın dışında üstü kapalı olan kısım mesciddir. Bu mescidin ikinci ve üçüncü katlarında da tavaf için dar bir alan tahsis edilmiştir.

"Mescid-i Haram'da kılınan namaz, diğer mescitlerde kılınan namazlardan yüz bin kat daha faziletlidir." (İbn Mâce, Sünen, 1, 450)

Mescid-i Haram içerisinde bulunan mekanlar, Kâbe, Hicr-i İsmâil, Makam-ı İbrahim, Safa ve Merve, Zemzem kuyusudur.

Kâbe (Beyt-i atik), Müslümanların kıblesi olan, Mescid-i Haram'ın tam ortasında, köşeleri dört ana yöne denk gelecek şekilde taştan yapılmış binaya denir. Kâbe bir ayet-i kerîmede "eski ev" manasında "beyt-i atik" oharak da ifade edilmiştir ki yeryüzünde Allah'a adanan ilk mabeddir. 145 m^2 alan üzerine kurulmuş taş bir binadır. Üzeri siyah bir örtü ile örtülüdür. Örtüsü her sene hac mevsiminde yenilenmektedir. Kâbe'nin köşeleri yaklaşık olarak dört ana yönü gösterir. Köşelerden her birinin ayrı ismi vardır. Doğu köşesine "Hacer-i Esved" veya "Şarki", kuzey köşesine "Irakî", batı köşesine "Şâmî" ve güney köşesine de "Yemânî" denir.

"…ve Beyt-i Atîk'i (Kâ'be'yi) tavaf etsinler".
(Hac Suresi, 29. ayet.)

Hacer-i esved, Kâbe'nin güneydoğu köşesinde tavafın başlangıç noktasını belirlemek amacıyla Yerden 1,5 m. kadar yükseklikte bulunan özel bir muhafaza içinde yaklaşık 30 cm. çapında ve yumurta biçimindeki siyaha yakın koyu kırmızı renkte kutsal bir taştır. Hz. İbrahim Kâbe'yi inşa ettikten sonra tavafın başlangıç noktasını belirlemek üzere bu taşı Ebu Kubeys dağından getirmiştir.

Hicr-i İsmâil (Hatim), Kâbe-i muazzama'nın kuzey cephesinde yarım daire şeklinde bulunan bir sahanın ismidir. Hicr-i İsmail, 131 cm. yüksekliğinde ve yarım daire biçiminde bir duvarla çevrilidir. Burası Kâbenin içi sayılır.

Tavaf, Hacer-i esved hizasından başlayarak Kâbenin etrafında yedi kez dönerek yapılan ibadettir. Her bir dönüşe **şavt** denir. Yedi şavt bir tavaf eder. Bu şavtların dördü farz üçü vâcibtir.

İsti'lam, tavafa başlamadan önce Haceri esvedi selamlamaya denir. Kâbe etrafındaki tavaf Haceri esved hizasından başlar. Haceri esvedi selamlama mümkün olursa bu taşın öpülmesiyle olur. Bu mümkün olmazsa eller bu taşa sürülüp avuç içlerimizin öpülmesiyle olur. Bu da mümkün olmazsa ellerimizi haceri esvede doğru kaldırmak suretiyle **"Bismillahi Allahuekber"** diyerek avuç içlerimizi öpmekle olur.

Kudüm tavafı, Kâbeye ilk sefer gelenlerin yaptıkları tavaftır. İfrad ve Kırân haccı yapanların Mekke'ye gelince Kâbeyi tavaf etmeleri sünnettir.

Temettü haccı yapanlar umre yapmaya niyet ettiklerinden Mekke'ye gelince yaptıkları ilk Kâbetavafı umrenin farzı olan tavaftır. Bu aynı zamanda kudüm tavafı yerine de geçer. Ayrıca kudüm tavafı ismiyle bir tavaf yapmazlar.

Tavaf haccın farzlarından biridir.

Umrenin tavafı mutlaka ihramlı olarak yapılır. Kudüm tavafı da ihramlı olarak yapılır.

Ziyaret tavafı (İfada tavafı), Haccın farz olan tavafıdır. Haccı ifrad'ın farz olan tavafı ihramlı yapılır.

Haccı kıran ve haccı temettu'nun farz olan tavafları ihramsız olarak yapılır. Çünkü bu tavaflar minada şeytan taşlayıp, kurban kesip traş olup ihramdan çıktıktan sonra yapılır.

Nafile tavaf, Mekke'de bulunanların hac ve umre dışında yaptıkları tavaflara denir. Nafile tavaf yapmaya niyet edilerek yapılır ve bitince tavaf namazı kılınır. Bu tavaflar ihramsız olarak yapılır.

Veda tavafı, kişinin Mekke'yi terk etmeden önce yaptığı son tavaftır. Kişi bir umre yapıp sonra Mekke'yi terk edecekse veda tavafı ihramlı olmuş olur. Nafile bir tavaftan sonra terk edecekse ihramsız olabilir.

Tavafta Izdıba yapmak, Erkeklerin ihramlarının bir ucunu sağ kolun açık kalabilmesi için sağ kolunun altından alıp sol omuz üzerine atmasına denir. (sünnet)

Makam-ı İbrahîm

Tavafta "Remel" yapmak, ızdıba yapan bir erkeğin tavafın ilk üç şavtında adımları kısaltmak omuzları silkelemek suretiyle süratli ve çalımlı bir şekilde yürümesine denir. (sünnet)

Tavaf namazı, Tavafın yedi şavtı da bitince iki rekât tavaf namazı kılmak vâcibtir. Bu namazın tavaf biter bitmez Makâmı İbrahim'de veya Haremi Şerifin Beytullaha en yakın olan bir yerinde kılınması müstehaptır. Kalabalık dolayısıyla Harem-i Şerifde kılınamazsa uygun bir yerde kılınabilir. Makâm-ı İbrâhim kutsal bir emanet olup O'nun kıymetiyle ilgili Rabbimiz şöyle buyurmuştur: "**Biz Kâbe'yi insanlar için, sevap kazanılan bir toplantı ve güven yeri yaptık. Siz de Makam-ı İbrâhim'i namazgâh**

edinin!"[115] Tavaf namazı, kerahet vaktine rastlıyorsa, ertelenir ve uygun bir vakitte kılınır. Tavaf bittikten sonra Zemzem içmek sünnettir.

Makamı İbrahim, Kâbe'nin inşası sırasında Hz. İbrâhim'in üzerine çıkıp duvar ördüğü ve üstünde insanları hacca davet ettiği kabul edilen taş veya onun bulunduğu yerdir.

Safa ve Merve

Safa ile Merve arası yaklaşık 350 metre olup sa'y yapılan bu alana "**mes'a**" denir.

"Şüphesiz Safa ile Merve Allah'ın kutsal yerlerindendir. Kim Kâbe'yi hacceder veya umre yaparsa artık bu ikisini (Safa ve Merve'yi) sa'y etmesinde kendisi için bir sakınca yoktur…"[116]

Sa'y umrenin farzlarından, haccın vaciplerindendir.

Sa'y, Sa'y Safa ve Merve arasında gidip gelmek şeklinde yapılan bir ibadettir. Sa'y Safa Merve arasında 4 gidiş 3 geliş toplam 7 seferdir. Sa'y umrenin farzlarından haccın vaciplerindendir.

Sa'y müstakil bir ibadet değildir. Ya hac veya umre ile birlikte yapılır. Bu yüzden kişinin tek başına nafile bir sa'y yapması söz konusu değildir.

Hacı adayları Arafat Vakfesi'nde

Hervele, Safa ile Merve arasında Safa tepesine yakın bir yerde iki yeşil sütunun (direk)bulunduğu bir yer vardır. Erkekler bu direklerin arasında, koşar adımlarla yürürler. Buna "Hervele" denir. (sünnet)

Sa'yın sembolik anlamı, Hazreti Hacer, Safa ile Merve arasında su aramıştı. Biz de Allah'ın rızasını arayacağız

Zemzem Hacer validemizin hiç beklemediği bir anda Hazreti İsmail'in ayaklarının dibinde çıkmıştı. Biz de hayır ve rahmetin hiç beklemediğimiz yerden gelebileceğine inanırız.

Arafat, Kâbenin yaklaşık 20 km güney doğusunda ova görünümünde düz bir alanın adıdır.. Hz. Adem ile Havva'nın cennetten indirildikten sonra arefe gününde arafatta buluştukları rivayet edilmiştir.

Arafat Vakfesi Haccın farzlarındandır. Hz. Peygamber "Hac Arafattır"[117] buyurmuştur. Arefe günü öğlenden bayram günü imsak vaktine kadar kısa bir süre Arafat'ta bulunmak farzdır. Öğle namazı vaktinden başlayıp güneş batıncaya kadar olan vakitte Arafat'ta vakfe için bulunmak ise vaciptir.

115 Bakara Suresi, 125. Ayet.
116 Bakara Suresi, 158. Ayet.
117 Tirmizi, Hac, 57.

Arefe günü telbiye getirilerek Arafat'a gidilir ve orada öğle ile ikindi namazları birleştirilerek öğle namazı vaktinde kılınır ki buna "cem-i takdim" denir.

Müzdelife vakfesi, haccın vaciplerindendir.

Arafat'ın sembolik anlamı: Kıyâmet günü kabirlerimizden kalkacak, mahşer meydanında toplanacağız. Arefe günü Arafatta, o mahşer gününü yaşarız. Allah'ın huzurunda gözyaşı döker, bizi bağışlaması için en içten duygularla O'na yalvarırız.

Müzdelife, Arafat ile Mina arasında Harem sınırları içinde bir bölgenin adıdır.

Müzdelife Vakfesi, Müzdelife'de vakfe yapmak haccın vaciplerinden olup bayram gecesi, gece yarısından itibaren güneşin doğuşuna kadarki süre içerisinde yapılır. Bu süre içinde kısa bir an burada bulunan kimse vakfe görevini yerine getirmiş sayılır. Müzdelife'de yatsı vaktinde, akşam ve yatsı namazı birleştirilerek "cem'i te'hir" ile kılınır.

Müzdelife'nin sembolik anlamı: Bir insan seli hâlinde hacıların Arafat'tan ayrılıp Müzdelife vakfesi için meş'ari harama akın etmesi kıyamet günü insanların hesaba çekileceği yere doğru bir sel gibi akmasını anımsatır. Mahşer gününü ve yerini bu dünyada yaşamış gibi oluruz.

Mina, Müzdelife ile Mekke arasında Harem sınırları içinde bir bölgenin adıdır. Kurban Bayramı günleri (Zilhicce 10, 11, 12 ve 13) Mina'da şeytan taşlama, kurban kesme ve tıraş olmak üzere yapılması gereken 3 görev vardır. Mina'da Hz. İbrahim oğlu Hz. İsmail'i kurban etmek istemiştir ki günümüzde bu olayı sembolize eden beton bir yapı bulunmaktadır.

Şeytan Taşlamak (Remy-i Cimar), haccın vaciplerinden olup Mina'da bulunan cemre denilen duvarlara taş atmak suretiyle yapılan bir ibadettir. Cemerât 3 tanedir. Kâbe istikametindeki büyük cemre hemen yanındaki orta cemre ve Müzdelife tarafındaki küçük cemredir.

Bayramın birinci günü sadece büyük cemreye 7 taş atılır. Bayramın ikinci, üçüncü ve dördüncü günlerinde ise sırasıyla küçük, orta ve büyük cemrenin her birine yedişerden 21' er taş atılır.

Şeytan taşlamanın sembolik anlamı: Kötülükleri, haksızlıkları, zulmü ve zorbalığı protesto anlamı taşır. Şeytan taşlayan hacı, bu hareketiyle şeytana, şeytanın yoluna uyanlara ve bütün kö-

RÖPORTAJ YAPALIM

Çevrenizde hacca veya umreye gitmiş biriyle röportaj yapınız. Daha sonra bu röportajdan edindiğiniz izlenimleri arkadaşlarınızla paylaşınız.

tülüklere karşı çıkışını sergilemiş ve kendisinin de bundan böyle asla şeytana uymayacağını ortaya koymuş olmaktadır.

Hac Kurbanı, Temettu ve Kıran haccı yapanların, bayram günü hac kurbanı (şükür hedyi) kesmeleri vaciptir. Kurbanlar Mina'da kesilmektedir.

Tıraş Olup İhramdan Çıkma, bayramın birinci günü Mina'da yapılması gereken görevlerden birisi de tıraş olup ihramdan çıkmaktır.

Haccın Çeşitleri ve Yapılışı

Haccın Çeşitleri:

A. Hükmü Yönünden Haccın çeşitleri:

- Farz olan hac: Şartlarını taşıyan Müslümanların ömründe bir defa hac yapması farzdır.
- Vacip Olan hac: Başlamışken yarım bırakılan nafile haccın yeniden yapılması vaciptir
- Nafile olan hac: Farz haccı yerine getirmiş kişilerin bundan sonra yapacakları hac nafile olur.

B. Yapılış Yönünden Haccın Çeşitleri:

- İfrad Haccı: Umresiz yapılan hacdır. Hacdan önce umre yapmaksızın hac niyetiyle ihrama girilir ve yalnızca hac yapılırsa ifrad haccı yapılmış olur.
- Kıran Haccı: Umre ve hac: Bir ihramla hem umre ve hem haccı yapmaya denir. Umre ve hac arasında ihramdan çıkılmaz.
- Temettü Haccı: Umre ve hac: Umre ve haccın ayrı ayrı iki ihramla yapılması ve umreden sonra ihramdan çıkılması şeklinde yapılır.

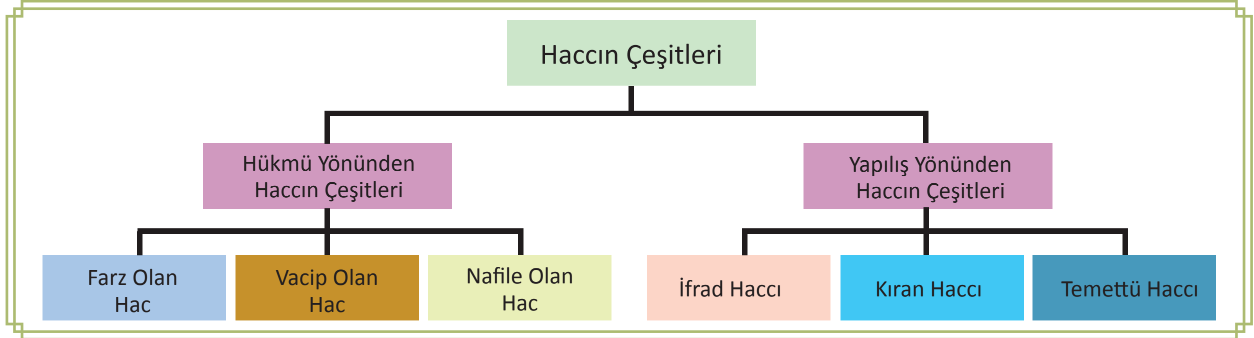
Hanefîlere göre Haccın farzları	Şafiîlere göre haccın farzları
1- İhrama girmek (Şart) 2- Arafatta vakfe yapmak (Rükun) 3- Farz tavafı yapmak (Rükun)	1- Niyet ile ihrama girmek, 2- Arafat'ta vakfe yapmak, 3- Kâbe'yi tavaf etmek 4- Safa ile Merve arasında sa'y etmek. 5- Tıraş olmak, en az üç kıl kesmek 6- Rükünler arasında tertibe riâyet etmek
Hanefîlere göre Haccın vacipleri	**Şafiîlere göre Haccın vacipleri**
A-Müstakil Vacipler 1- Sa'y 2- Müzdelife vakfesi 3- Minada şeytan taşlama 4- Tıraş olmak 5- Veda tavafı **B. Hac ibadetinin (menasikinin) vacipleri** 1- İhrama mikat yerinden girmek (Şartın vacibi) 2- İhram yasaklarına uymak (ihramın vacibi) 3- Arafatta öğlenden akşama kadar bulunmak (vakfenin vacibi) 4- Her tavaftan sonra iki rekât tavaf namazı kılmak (tavafın vacibi)	1- Mîkatta İhrama Girmek 2- Geceleyin bir süre Müzdelife'de bulunmak 3- Cemrelere Taş Atmak 4- Teşrik Günleri'nde Mina'da Gecelemek 5- Veda Tavafı Yapmak

Haccın vâciblerinden herhangi biri terkedilirse hac geçersiz olmaz; ancak bunlardan birini kasten terkeden kimse günahkâr olur ve ceza kurbanı (koyun veya keçi) kesmesi gerekir.

Bir özür dolayısıyla haccın vâciblerinden birini terkeden kimseye, hiçbir şey gerekmediği gibi, günahkâr da olmaz.

Türkiye'den giden hacılar genellikle "Temettu Haccı" yaparlar. Temettu haccında önce umre yapılır, peşinden de hac yapılır.

1. Umre:	2. HAC:
İhrama Girilir (farz) İhram namazımızı kılınır (sünnet), Niyet edilir (farz) Telbiye getirilir (farz) Umrenin tavafını yapılır (umrenin farzı) 2 Rekât tavaf namazı kılınır (vacip) Safa ile Merve arasında sa'y yapılır (vacip) Traş olup umreden çıkılır (vacip)	İhrama girilir (farz) İhram namazı kılınır (sünnet) Niyet edilir (farz) Telbiye getirilir (farz) Arefe günü öğlenden akşam namazına kadar vakfe yapılır (Farz) Müzdelifeye gider orada vakfe yapılır (vacip) Bayramın 1. günü Akabe cemresini (büyük şeytan) taşlanır (vacip) Minada kurban keser veya kestirilir(vacip) Traş olup ihramdan çıkarılır (vacip) Ziyaret (ifada) tavafını yapılır (farz) İki rekât tavaf namazı kılınır (vacip) Haccın sa'yini yapılır (vacip) Bayramın 2.,3.,4.günleri sırasıyla küçük, orta ve büyük cemreye 7'şer taş atılır (vacip) Mekke'yi terk etmeden önce veda tavafı yapılır (vacip)

Mekke ve Medine'deki ziyaret yerleri:

Hac ve umre vazifesinin yapılması için yukarıda tanıttığımız yerleri ziyaret ederek buralarda gerekli ibadetlerin yapılması gerekir. Bununla birlikte Mekke ve Medine'de önemli olayların gerçekleştiği, islam tarihinde hatırası bulunan, kutsal sayılan daha başka yerler de bulunmaktadır. Hac ve umreye gidenlerin buraları da ziyaret etmesi tavsiye edilmiştir. Bu yerleri kısaca şu şekilde tanıtabiliriz.

İlk Vahyin geldiği Hira mağarası

Mekkedeki Ziyaret Yerleri:

Hira mağarası: Mekke yakınlarındaki Nur dağında bulunan bir mağaradır. Peygamber Efendimiz'e "Oku!" emriyle başlayan ilk vahiy burada gelmiştir.

Sevr mağarası: Peygamber Efendimizin Mekke'den Medine'ye hicreti esnasında üç gün gizlendiği yerdir.

Cennetü'l-muallâ mezarlığı: Başta Hz. Hatice validemiz olmak üzere bazı sahabilerin kabirleri burada bulunmaktadır.

Medine'deki ziyaret yerleri:

Mescid-i Nebi: Peygamber Efendimizin Medine-i Münevvere'ye geldikten sonra yaptırdığı ilk mescittir. Bu mescidin yapımında bizzat kendisi de çalışmış, mübarek omuzlarında kerpiç taşımıştır. Peygamberimiz bu mescitte sahabe'i kirâma on yıl namaz kıldırmıştır. Sahabe, Peygamberimizin sohbetleriyle bu mescitte yetişmiş ve kıyamete kadar insanlık için yol gösteren yıldızlar olmuşlardır.

Medine, Peygamberimizin kabrinin ve Mescid-i Nebi'nin olduğu şehirdir.

Kuba Mescid'i

Ravza-i Mutahhara: Peygamber Efendimizin kabrinin bulunduğu yerdir. Mescid-i Nebî'deki yeşil kubbenin altındadır. Peygamber Efendimizin kabrinin yanında Hazreti Ebû Bekir ile Hazreti Ömer'in kabirleri vardır. Peygamber Efendimizin kabrini ziyaret ettiğimizde, tıpkı onu hayattayken ziyaret ediyormuş gibi davranırız. Mescid-i Nebî'nin kapısından sessizce ve saygılı bir şekilde gireriz. Ravza-i Mutahhara'ya yaklaşır, Peygamberimize salâvat okuyup selam veririz.

Cennetü'l-Bakî: Mescid-i Nebî'nin doğu tarafında bulunan kabristandır. Peygamberimizi görme mutluluğuna ulaşan, onun sohbetlerini dinleyen ve İslam için her türlü fedakârlığa katlanan binlerce sahâbi efendilerimizin kabri buradadır. Ayrıca Peygamberimizin neslinden bazı İslam büyüklerinin, Peygamberimiz'in hanım ve kızlarının kabirleri de buradadır. Peygamberimiz sık sık Bakî mezarlığını ziyaret eder, vefat eden Müslümanlara dua ederdi.

Kuba Mescidi: Peygamberimizin Mekke'den Medine'ye hicreti esnasında yapılan bu mescit islam tarihinde yapılan ilk mescittir.

Uhut Şehitliği: Uhut şavasında şehit düşen sahabilerin kabirleri burada bulunmaktadır.

Yedi Mescitler: Hendek savaşında gruplar hâlinde namaz kılınan, karargâh merkezleri olan yerlerde yapılan mescitlerdir.

Kıbleteyn Mescidi: İslam tarihinde Kıblenin Mescidi Aksa'dan Kâbe'ye çevrildiği yerdir.

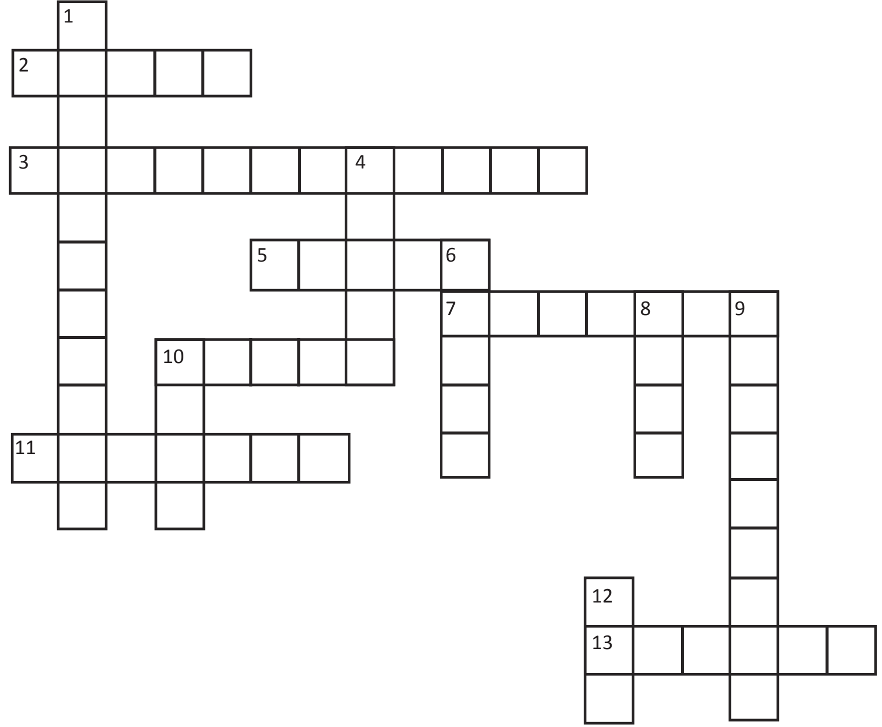

Kıbleteyn Mescidi'nin yerine inşaa edilen mescid.

BULALIM

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

Soldan Sağa

2. Hacer-i esved hizasından başlayarak Kâbe-nin etrafında yedi kez dönerek yapılan bir ibadet.

3. Kâbe'nin çevresinde, geniş bir alan üzerine kurulmuş mescid.

5. Hac ve umre yapanların bazı davranışları kendilerine yasak etmeleri ve bu amaçla giydikleri kıyafet.

7. Kâbe'nin inşası sırasında Hz. İbrâhim'in üzerine çıkıp duvar ördüğü ve üstünde insanları hacca davet ettiği kabul edilen taş veya onun bulunduğu yer. (Makam-ı ....)

10. Kâbeye ilk sefer gelenlerin yaptıkları tavaf. (............Tavafı)

11. Hac veya umreye niyet ettikten sonra haccın bazı görevlerini yapıp bitirinceye kadar "lebbeyk" zikrini okuma.

13. Kâbe'nin yaklaşık 20 km güney doğusunda ova görünümünde düz bir alanın adı.

Yukarıdan Aşağıya

1. Kâbe'nin güneydoğu köşesinde tavafın başlangıç noktasını belirlemek amacıyla Yerden 1,5 m. kadar yükseklikte bulunan özel bir muhafaza içinde yaklaşık 30 cm. çapında ve yumurta biçimindeki siyaha yakın koyu kırmızı renkte kutsal bir taş.

4. Kâbe merkez olmak üzere Mekke şehrini içine alacak şekilde çevreleyen kutsal bölge. (............ Bölgesi)

6. Hac ve umre yapmaya niyet edenlerin ihrama girdikleri yer.

8. Mekke'nin dışında başka şehir veya ülkelerden hac ve umre için gelenlerin ihramsız geçemeyecekleri bölge. (............Bölgesi)

9. Arafat ile Mina arasında Harem sınırları içinde bir bölgenin adıdır.

10. Mescid-i Haram'ın tam ortasında, köşeleri dört ana yöne denk gelecek şekilde taştan yapılmış dikdörtgen biçiminde bir bina.

12. Safa ve Merve arasında gidip gelmek şeklinde yapılan bir ibadet.